

Z a ł ą c z n i k

do Uchwały Nr XV/133/2008

Rady Miejskiej w Płotach

z dnia 8 lutego 2008 r.

G M I N N Y
P R O G R A M   P R O F I L A K T Y K I
I   R O Z W I Ą Z Y W A N I A
P R O B L E M Ó W   A L K O H O L O W Y C H
I   P R Z E C I W D Z I A Ł A N I A
N A R K O M A N I I

N A   R O K   2 0 0 8

Spis treści :

I PLAN OGÓLNY

1. Podstawy prawne do opracowania Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałaniu Narkomanii.
2. Wprowadzenie.
3. Diagnoza problemów uzależnień w gminie Płoty.
4. Główne cele programu.

II PROFILAKTYKA I ROZWIĄZYWANIE PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH I NARKOMANII

III PRELIMINARZ WYDATKÓW (ALKOHOLIZM)

IV PRELIMINARZ WYDATKÓW (NARKOMANIA)

I PLAN OGÓLNY

1. PODSTAWY PRAWNE DO OPRACOWANIA GMINNEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH I PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII

- **Ustawa z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. Nr 35 poz. 230 z późniejszymi zmianami)**
- **Narodowy Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przyjęty przez Radę Ministrów,**
- **Wojewódzki Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przyjęty przez Zarząd Województwa Zachodniopomorskiego.**
- **Ustawa z dnia 29.07.2005 o Przeciwdziałaniu Narkomanii
Dz.. U. z dnia 18.09.2005 r.**

W celu realizacji zadań wynikających z ustawy oraz w oparciu o Narodowy Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień został opracowany Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałaniu Narkomanii dla **gminy Płoty na rok 2008.**

2. WPROWADZENIE

Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (z późniejszymi zmianami) oraz Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii nakłada szereg obowiązków na organy władzy i administracji państwowej oraz na jednostki samorządu terytorialnego.

„Organy administracji rządowej i jednostki samorządu terytorialnego są obowiązane do podejmowania działań zmierzających do ograniczania spożycia napojów alkoholowych oraz zmiany struktury ich spożywania, inicjowania i wspierania przedsięwzięć mających na celu zmianę obyczajów w zakresie sposobu spożywania tych napojów, działania na rzecz trzeźwości w miejscu pracy, przeciwdziałanie powstaniu i usuwanie następstw nadużywania alkoholu, a także wspierania działalności w tym zakresie organizacji społecznych i zakładów pracy”.

Korzystanie z alkoholu i narkotyków jako środka wspierającego w różnych sytuacjach życiowych związane jest z ryzykiem.

Badania wskazują, że co piąta osoba używająca alkoholu i narkotyków doznaje z tego tytułu poważnych szkód osobistych. Większość tych osób ma kłopoty, gdyż nie potrafi, w porę dostrzec zagrożeń płynących z używania środków uzależniających i nie wie jak zapobiegać problemom. W sposób niedostrzegalny dla nich, używanie zmienia się w uzależnienie, powodując szkody w ich życiu jak i życiu ich otoczenia.

Ponoszone przez społeczność koszty liczone są zwykle na podstawie analizy przypadków osób uzależnionych, u których nastąpiła silna destrukcja psychospołeczna.

3. DIAGNOZA PROBLEMÓW UZALEŻNIEŃ W GMINIE PŁOTY

W gminie Płoty nie prowadzono dotychczas specjalistycznej diagnozy rozmiarów problemów uzależnień metodą naukową. Z obserwacji i badań ogólnokrajowych można przyjąć, że problem nie odbiega od średniej krajowej.

Najważniejsze rodzaje problemów związanych z uzależnieniem to:

- Szkody występujące u osób pijących – uszkodzenie zdrowia u osób nadmiernie pijących, uszkodzenia rozwoju psychofizycznego u upijających się nastolatków, uzależnienie od alkoholu i narkotyków osób dorosłych i nastolatków,
- Szkody występujące u członków rodzin dotkniętych patologią – schorzenia somatyczne, zaburzenia emocjonalne, obniżenie poziomu ekonomicznego rodziny, demoralizacja,
- Dezorganizacja pracy spowodowana piciem alkoholu – absencja w pracy i wypadki, obniżenie wydajności pracy, tendencja do utrzymywania się w sytuacji bezrobotnego,
- naruszanie prawa i porządku – prowadzenie pojazdów w stanie nietrzeźwym, lub po zażyciu narkotyku ,obniżenie poziomu bezpieczeństwa, kradzieże i akty wandalizmu spowodowane zaburzeniami zachowania, występowanie przemocy w rodzinie i środowisku społecznym,
- przestępstwa i wykroczenia związane z obrotem alkoholu, nielegalna sprzedaż i produkcja, sprzedaż alkoholu osobom nieletnim i nietrzeźwym oraz na kredyt, reklama i propagowanie napojów alkoholowych, nielegalne obroty, wytwarzanie, przetwarzanie i posiadanie substancji , których

używanie może prowadzić do narkomanii.

Opisane zjawiska występują w każdej społeczności. Występują także na terenie naszego miasta i gminy. Na ogół jednak nie zdajemy sobie sprawy z ich rozmiarów.

Wzrastające bezrobocie i długotrwałe pozostawanie bez pracy sprzyja przyjmowaniu przez osoby nim dotknięte postaw biernych. Następuje spadek energii, rozmycie celów życiowych, większa skłonność do przyjmowania destrukcyjnych postaw i zachowań, również skłonność do nadużywania alkoholu i narkotyków jako sposobu na nabrzmiewające problemy i zły stan emocjonalny.

Czynniki te skłaniają rodziny do korzystania z zasiłków z pomocy społecznej.

Koszty utrzymania tego typu osób rosną, dlatego tak istotne jest propagowanie wśród tej grupy osób, informacji dotyczących problemów alkoholowych i narkomanii, promowanie zdrowych postaw.

4. GŁÓWNE CELE PROGRAMU

Szkody wynikające z uzależnień od alkoholu i narkotyków występują w bardzo różnych obszarach rzeczywistości. W celu lepszej realizacji ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi i przeciwdziałaniu narkomanii konieczne jest:

- zmniejszenie ilości spożywanego alkoholu przez młodzież poprzez ograniczenie im możliwości zakupu i spożycia alkoholu, wdrażanie nowoczesnych programów profilaktycznych i metod uczenia postaw i umiejętności służących zdrowemu stylowi życia, interwencje

profilaktyczne w grupach podwyższonego ryzyka – głównie wśród dzieci z rodzin patologicznych, mieszkańców internatów, edukację rodziców i wychowawców w zakresie pomagania młodzieży w utrzymaniu abstynencji,

- zmniejszenie ilości nowych przypadków uzależnienia przez uczenie wczesnego rozpoznawania sygnałów wskazujących na rozwój procesu uzależnienia, uczenia osobistych umiejętności kontrolowania rozmiarów szkód, zwiększanie skuteczności interwencji wobec zaburzeń zachowania wynikających z uzależnień.
- zmniejszenie rozmiarów uszkodzeń zdrowia spowodowanych nadużywaniem alkoholu i zażywaniem narkotyków poprzez wprowadzenie do podstawowej i specjalistycznej opieki zdrowotnej metod wczesnego diagnozowania zagrożeń zdrowotnych poprzez edukację społeczną na temat sytuacji i czynników ryzyka oraz sposobów zapobiegania zagrożeniom uzależnień.
- zmniejszenie ilości zaburzeń życia rodzinnego (przemocy i zaniedbań) poprzez zwiększanie skuteczności interwencji prawno – administracyjnych i innych zaburzeń funkcjonowania rodziny powodowanych przez uzależnienia, zwiększenie dostępności skuteczności zorganizowanych form pomocy psychologicznej dla członków tych rodzin, inicjowanie i wspieranie stowarzyszeń obrony przed przemocą,
- zmniejszenie ilości wypadków oraz strat ekonomicznych spowodowanych nietrzeźwością i narkomanią w pracy poprzez edukację nadzoru w zakresie wczesnego rozpoznawania i interwencji, poprzez ułatwianie pracownikom uzależnionym dostępu do profesjonalnych placówek odwykowych i środowisk wzajemnej pomocy, organizowanie kampanii

edukacyjnych w miejscu pracy,

- tworzenie bazy materialnej, organizacyjnej i merytorycznej dla realizacji gminnego programu poprzez przygotowanie i wspieranie realizacji programów profilaktycznych, wsparcie materialne i edukacyjne oraz lokalowe dla podmiotów niepaństwowych zajmujących się statutowo rozwiązywaniem problemów uzależnień.

Przeciwdziałanie narkomanii należy do zadań własnych gminy obejmujących:

- zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem,
- udzielanie rodzinom, w których występują problemy narkomanii pomocy psychospołecznej i prawnej,
- prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie zajęć sportowo- rekreacyjnych dla uczniów, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo- wychowawczych i terapeutycznych.
- pomoc społeczną osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętym ubóstwem i wykluczeniem społecznym i integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej.

Integralną częścią programu jest harmonogram zadań i preliminarz wydatków na realizację tych zadań.

II PROFILAKTYKA I ROZWIĄZYWANIE PROBLEMÓW

ALKOHOLOWYCH I PRZECIWDZIAŁANIE NARKOMANII

1. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu.

Uzależnienie od alkoholu jest postępującą i śmiertelną chorobą biopsychosocjalną. W wyniku toksycznego działania alkoholu etylowego i jego metabolitów na organizm pojawiają się liczne schorzenia mające ujemny wpływ na funkcjonowanie organizmu (nadużywanie alkoholu odpowiedzialne jest za około 60 typów chorób), osłabienie odporności, zwiększona podatność na choroby. W psychice powstają natomiast mechanizmy głęboko zmieniające funkcjonowanie człowieka:

- mechanizm nałogowego regulowania uczuć,
- mechanizm iluzji i zaprzeczeń,
- mechanizm rozpraszania JA.

Powodują one nieprawidłowe funkcjonowanie człowieka w sferze motywacyjnej, poznawczej zaburzają jego relacje w środowisku społecznym.

Sprzyjają kontynuacji picia powodując tym samym pogłębienie uzależnienia.

Podstawową metodą leczenia osoby uzależnionej od alkoholu jest psychoterapia grupowa i indywidualna.

Cele terapii:

- zachowanie trwałej abstynencji,
- poprawa zdrowia psychicznego i fizycznego ,
- nabycie umiejętności potrzebnych do rozwiązywania problemów emocjonalnych i rozwój osobisty.

Realizacja :

- wspieranie dostępności terapii – Klub Abstynenta „Wrzos” w Płotach ,
- wspieranie leczenia odwykowego ,
- zapewnienie warunków lokalowych do prowadzenia terapii.,
- podnoszenie kwalifikacji terapeuty ,
- kierowanie na badania przez lekarza biegłego ,
- wnioskowanie do Sądu Rejonowego w Gryficach o zastosowanie przymusowego leczenia ,
- udzielanie pomocy psychospołecznej i prawnej ,
- kierowanie i współpraca z PCPR w Gryficach .

2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe i narkomania pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie poprzez:

- telefon zaufania,
- punkt konsultacyjny,
- prowadzenie grup wsparcia dla ofiar przemocy,
- udzielanie schronienia ofiarom przemocy w rodzinie – hotel,
- udzielanie pomocy dzieciom z rodzin, w których występują w/w problemy, (placówki wsparcia dziennego w szkołach, obozy, kolonie, półkolonie),
- paczki świąteczne.

Zadania punktu konsultacyjnego :

- motywowanie i informowanie o możliwości podjęcia leczenia osób uzależnionych i współuzależnionych ,
- udzielanie wsparcia osobom po zakończonym leczeniu odwykowym,
- rozpoznanie zjawiska przemocy domowej , udzielenie stosownego wsparcia i informacji o możliwościach uzyskania pomocy i powstrzymania przemocy
- inicjowanie interwencji w przypadku diagnozy przemocy domowej ,
- informowanie o miejscach i kompetencjach służb i instytucji z terenu gminy , które mogą włączyć się w systemową pomoc dla rodziny.

3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej W zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii w szczególności wśród dzieci i młodzieży poprzez:

- finansowanie programów profilaktycznych,
- zamawianie i finansowanie spektakli teatralnych,
- przekazywanie stosownej literatury,
- udzielanie pomocy finansowej,
- udzielanie pomocy finansowej klubom sportowym (zakupywanie sprzętów i obuwia sportowego),
- prowadzenie działalności informacyjno – edukacyjnej mającej na celu informowanie o konsekwencjach nadużywania alkoholu i narkotyków, metodach zapobiegania szkodom zdrowotnym, promocja zdrowego stylu życia.

- tworzenie i utrzymywanie istniejących placówek wsparcia dziennego w szkołach dla dla dzieci z grupy zwiększonego ryzyka.

4. Wspomaganie finansowe działalności instytucji , stowarzyszeń i osób fizycznych służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych oraz narkomanii .

Realizacja :

- wsparcie materialne (zakup wyposażenia i materiałów niezbędnych do pracy),
- edukacyjne - (dofinansowanie szkoleń i zjazdów trzeźwościowych),
- lokalowe – (koszty utrzymania pomieszczeń),
- edukacja publiczna w radio i stała współpraca z prasą lokalną (audycje, pogadanki na tematy uzależnień, informacje bieżące).

5. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art.13¹ i 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi .

Przeciwdziałanie narkomanii realizuje się przez odpowiednie kształtowanie polityki społecznej, gospodarczej, oświatowo – wychowawczej i zdrowotnej, a w szczególności:

- działalność wychowawczą, edukacyjną, informacyjną i zapobiegawczą,
- leczenie, rehabilitację i reintegrację osób uzależnionych,
- ograniczenie szkód zdrowotnych i społecznych,
- nadzór nad substancjami, których używanie może prowadzić do

narkomanii,

- zwalczanie niedozwolonego obrotu, wytwarzania, przetwarzania, przerobu i posiadania substancji, których używanie może prowadzić do narkomanii.
5. Współpraca z organami administracji, dyrekcjami szkół, OPS, Sądem , Prokuraturą, Policją, Poradnią Odwykową, Psychologiem, Lekarzem, PCPR, Wojewódzkim Ośrodkiem Terapii Uzależnień i Współuzależnień w Szczecinie i Stanominie, Zespołem Kuratorów Zawodowych oraz Komisjami z sąsiednich gmin.
  6. Zakup publikacji i wydawnictw książkowych i przekazywanie dla szkół, Ośrodka Zdrowia, Komisji, Zakładów Karnych, do klubu abstynenta.

U C H W A Ł A Nr .....

Na podstawie art. 4¹ ust. 1 i 2 ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi / Dz. U. Nr 35 poz. 230 zm. Dz. U. Z 1984r. Nr 34 poz. 184; z 1987 r. Nr 33 poz. 180; z 1989 r. Nr 35 poz. 192; Nr 34 poz. 198, Nr 73 poz. 431; z 1991 r. Nr 73 poz. 321, Nr 94 poz. 419; z 1993 r. Nr 40 poz. 184; z 1996 r. Nr 127 poz. 593; z 1997 r. Nr 88 poz. 554, Nr 113 poz. 732, Nr 121 poz. 770, z 1998 r. Nr 106 poz. 668, Nr 160 poz. 1063; z 2000 r. Nr 12 poz. 136, Nr 120 poz. 1268, z 2001 r. Nr 60 poz. 610, Nr 123 poz. 1353, Nr 125 poz. 1368, Nr 131 poz. 1478/ ; Dz. U. Nr 147 poz. 1231, Nr 167 poz. 1372 z 2002 r. ,Dz.U.128 poz 1401 ,Dz U. Nr 80 poz 719 z 2003, Dz U. Nr 122 poz 1143, DzU. Nr 29 poz. 257, Dz U. Nr 99 poz 1001, Dz .U. 125 poz.1597 z 2004 r., Dz.U.Nr 273 poz 2703 , Dz.U. Nr 23 poz 186 , Dz U. Nr 132 poz. 1110, Dz.U. Nr 155 poz. 1298 , Dz.U.Nr 179 poz. 1485 z 2005 r., Dz.U.Nr 170 poz. 1217 , Dz.U.Nr 171 poz 1225, z 2006 r. i art.1 i 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii **Rada Miejska w Płotach uchwala co następuje:**

§ 1

Przyjmuje się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałaniu Narkomanii **rok 2008** zgodnie z załącznikiem do niniejszej uchwały.

§ 2

Realizację programu powierza się Gminnej Komisji ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Narkomanii w Płotach.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia z mocą obowiązującą **od 01 stycznia 2008 r.**

Przewodniczący Rady
Piotr Jasina

